

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Ålesund havn Miljøundersøkelser på landområdet

Thomas Aurdal og Anne Melbø
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Temamøte Miljøringen, Stavanger 27.10.2015

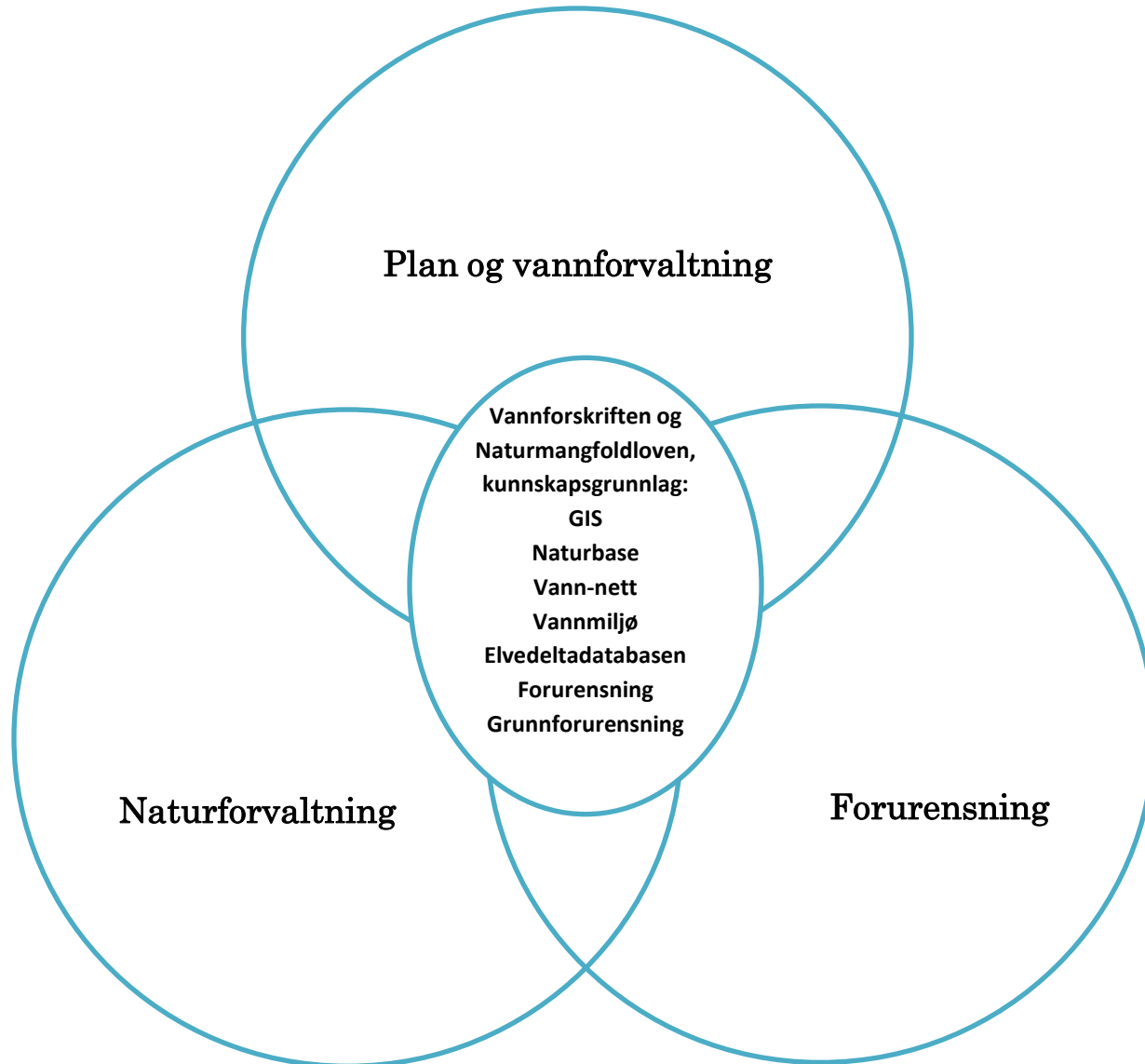

Dette skal vi snakke om

- Litt om Fylkesmannen
- Bakgrunn for prosjektet
- Identifisering av landlokaliteter
- Varsling og respons
- Møter med grunneiere
- Delrapportering
- Veien videre...

MILJØVERNADDELINGEN

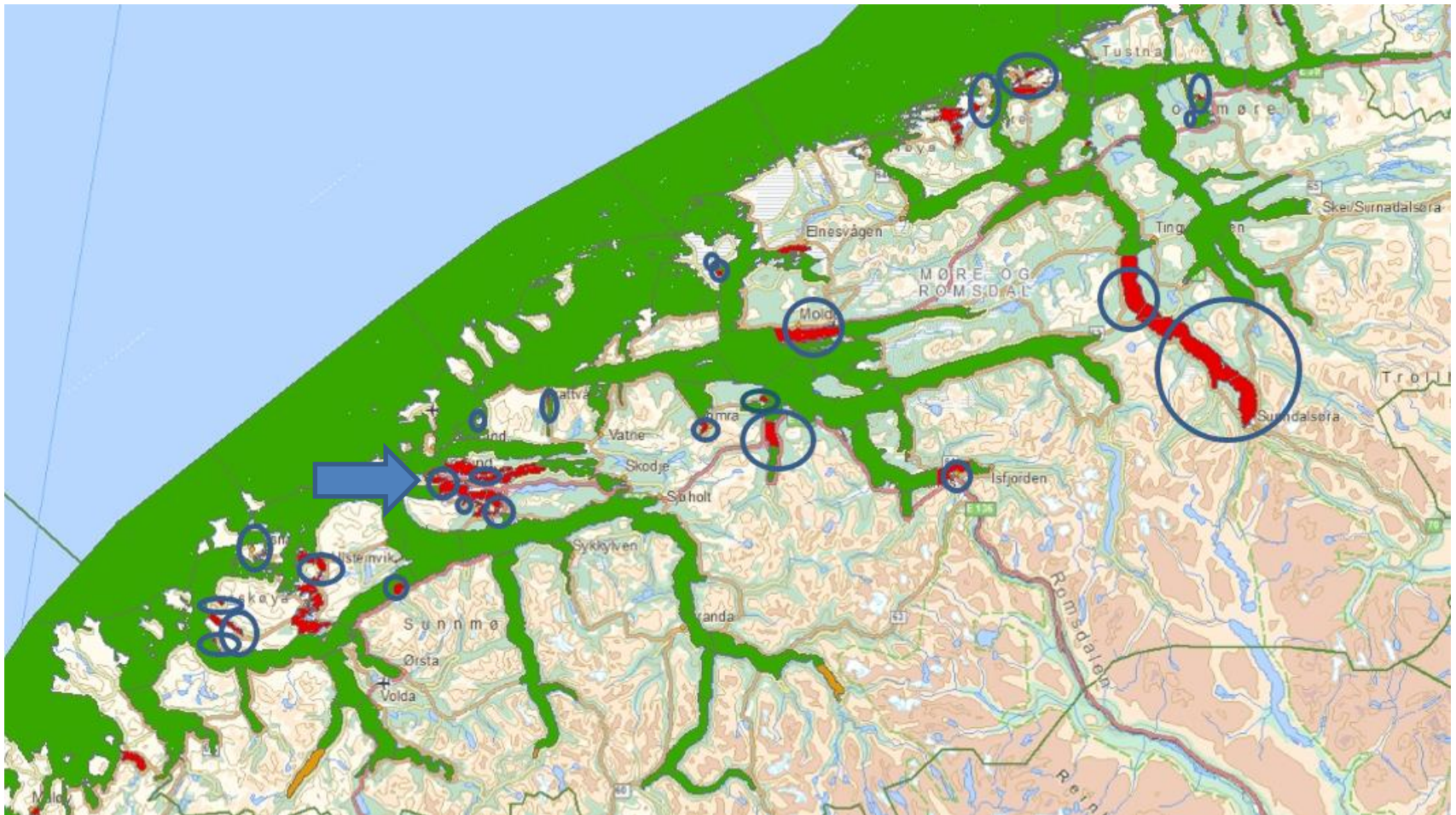

Fylkesmannens rolle i prosjektet

- Hindre ny tilførsel av helse- og miljøfarlige stoff til sjøbunnen
- Hindre spredning fra forurenset sjøbunn
- Være pådriver og bidra lokalt til at handlingsplanen for opprydding i forurenset sjøbunn blir gjennomført
- Sørge for at arbeidet implementeres i vannforvaltningsplaner etter vannforskrifta

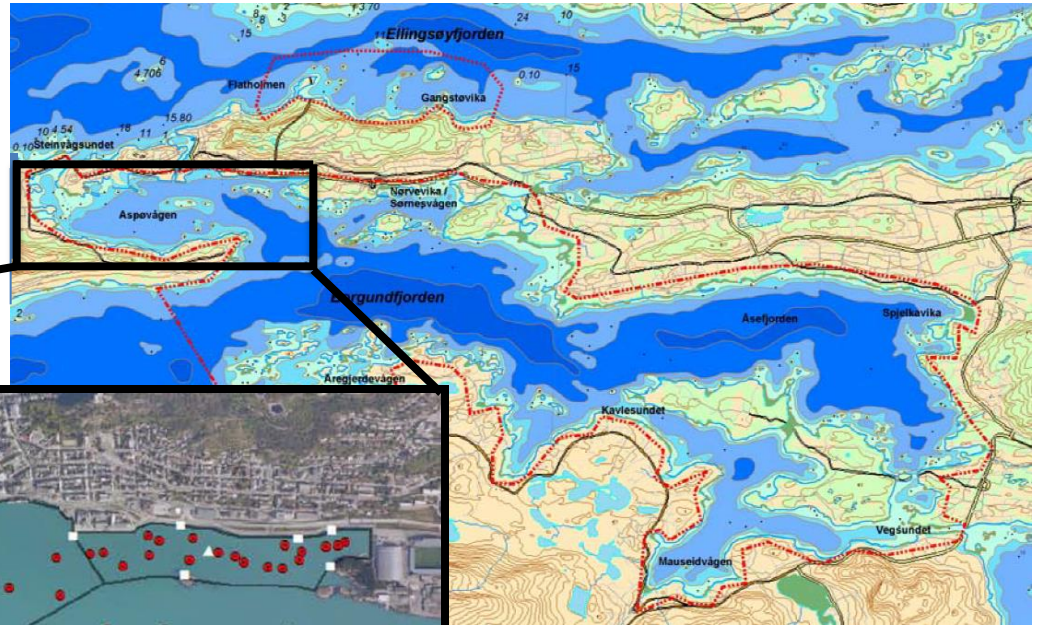
Områder med risiko i MR

I områdene som er innringet skyldes risikoen miljøgifter i sjøbunn

Fra Borgundfjord til Aspevåg

Arbeid med utlekking fra land

- Varsel om pålegg om undersøkelser i 2008
- Massiv motstand
- Kommunen utførte undersøkelser i 2010
- 5 eiendommer skilte seg ut og fikk pålegg om videre undersøkelser og tiltaksplaner i 2013
- Prosessen har skjedd stykkevis og delt, med mange ulike saksbehandlere og lite ressurser

Undersøkelser på land

Mål: Hindre utlekking fra land til sjø

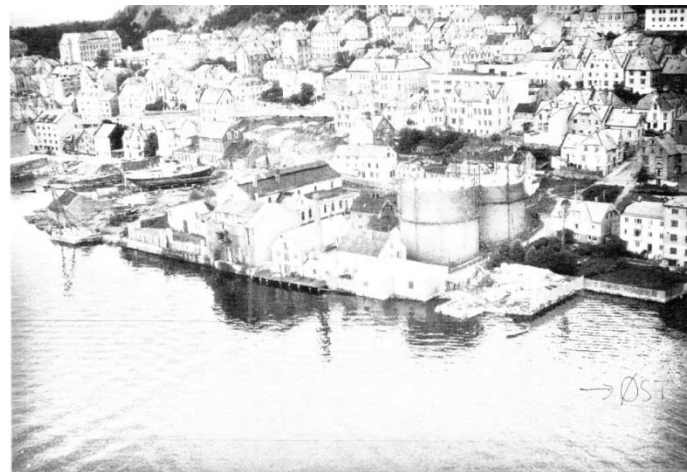
- Sommeren 2014: Varsel til grunneiere med eiendommer rundt Aspevågen
- Sen høst 2014: Pålegg
- Januar 2015: Møter med grunneierne
- Høst 2015: Fase 1-rapporter sendt inn
- 31.12.2015: Frist for å levere ferdig rapport
- 2016-?: Behov for tiltak for å hindre utlekking?

Historiske aktiviteter

- Verft og slipper
- Mekanisk verksted
- Overflatebehandling
- Skraphandler
- Gassverk
- Trådstiftfabrikk
- Tankanlegg, lagring av olje
- Raffinering av smøreolje

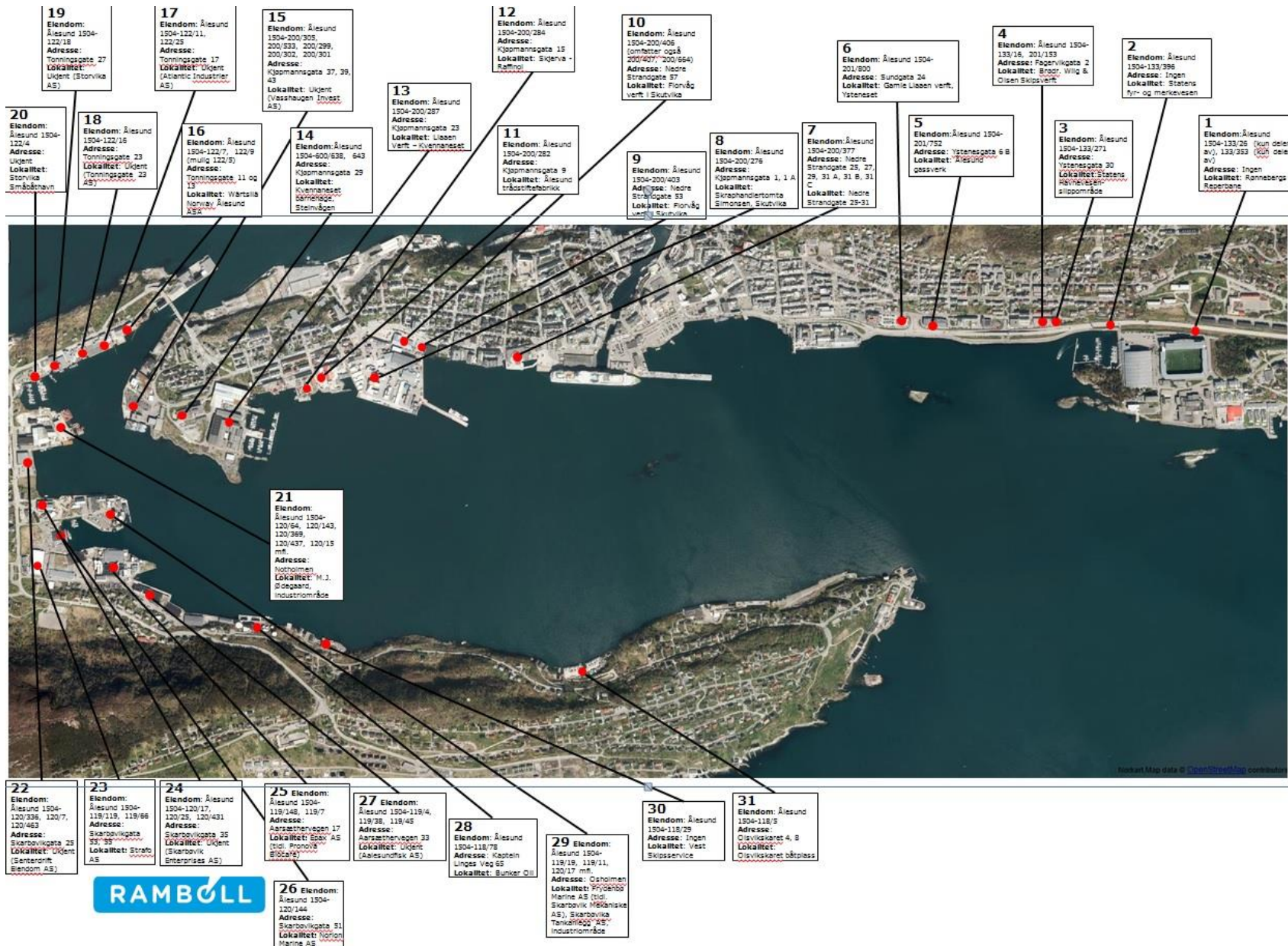

Ålesund gassverk

- Fyr- og merkevesen
- Ukjente fyllmasser

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Landlokaliteter med pålegg om undersøkelser

Pålegg om undersøkelser

Hovedmål: Kartlegge utlekking fra land til sjø

Krav om å:

- Bruke veilederne TA-1629/1999, TA-2553/2009 og NS-ISO 10381-5:2005
- Beskrive fysiske forhold, undersøke historisk aktivitet, dokumentere miljøtilstanden på land med prøvetaking og risikovurdere
- Anbefale tiltak for å bedre miljøtilstanden og hindre spredning.

Samarbeid om undersøkelser

- Komplekse eierforhold
- Billigere og bedre om grunneiere ved samme lokalitet går sammen.
- Egne innkjøpslover for det offentlige.
- De fleste har valgt samarbeid.

Osholmen - «mosaikk» av gnr/bnr med ulike eiere.

Respons på varsel og pålegg

- Aksept, men manglende begeistring
- Mange pålegg, bare 3 klager
- Konsulentfirma har blitt leid inn ved alle lokalitetene. Undersøkelsene ser ut til å være «i rute»

Møte med grunneiere. Foto: Frode Kleiveland

Delrapportering («fase 1»)

- Grunneierne positive til delrapportering
- Ønske om oppfølging/godkjenning underveis
- Inkluderer historisk gjennomgang av lokaliteten, vurdering av fysiske forhold og kart med forslag til prøvetakingspunkter.
- De fleste fase 1-rapportene er nå mottatt.
- Mer arbeid for FM – blir det nå det?

Praktiske utfordringer

- Bygninger og nedgravde installasjoner.
- Innfartsvei – stor trafikk og flere lag med asfalt.
- **Fra pålegget:** «Dersom ein finn at vanskane med å ta prøver ved ein gitt plass på lokaliteten er for store, eller at prøvetaking vil medføre stor risiko for skadar på installasjonar i bakken, kan det vurderast å nytte alternative metodar for å vurdere spreidingsfaren ved denne plassen.»
- **Motvilje mot prøvetaking inne i bygg.**

Foto: Rambøll

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Prøvetaking ved innfartsveien

1947

2014

Veien videre...

- First for innsending av rapportene 31.12.2015
- Hva er akseptabel utlekking?
  - Overskridelser av kl. II fjorder og kystfarvann i grunnvannet
  - Overskridelser i beregninger gjort i forhold til «Beregningsverktøy for risikovurdering av forurenset grunn» TA-1629/1999
  - Beregninger av fortynning i fjorden
  - Beregning av total mengde som lekker ut

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Trygg framtid for folk og natur

